

Adolygiad gan Gomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol i sut mae peirianwaith Llywodraeth Cymru yn cyflawni datblygu cynaliadwy ac yn diogelu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion

Cylch Gorchwyl

Ionawr 2022

Cefndir

O dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 ("y Ddeddf"), mae gan Gomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru ("y Comisiynydd") ddyletswydd gyffredinol i hyrwyddo'r egwyddor datblygu cynaliadwy a monitro ac asesu i ba raddau y mae amcanion llesiant a osodwyd gan gyrff cyhoeddus yn cael eu cyflawni. Mae'r Ddeddf hefyd yn rhoi pŵer i'r Comisiynydd, o dan adran 20, gynnal adolygiad i'r graddau y mae corff cyhoeddus yn diogelu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion drwy ystyried effaith hirdymor y pethau y corff yn gwneud hynny o dan ei ddyletswydd llesiant (adran 3). Wrth gynnal adolygiad o'r fath, caiff y Comisiynydd wneud argymhellion a rhaid iddi gyhoeddi adroddiad ar yr adolygiad.

Bydd yr adolygiad yn rhoi sylw i unrhyw archwiliad o Lywodraeth Cymru a gynhaliwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru ynghylch i ba raddau y mae wedi gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy wrth osod amcanion llesiant a chymryd camau i gyflawni'r amcanion hynny.

Diben yr adolygiad hwn

O dan y Ddeddf, mae gan Lywodraeth Cymru nifer o rwymedigaethau cyfreithiol gan gynnwys y ddyletswydd i gyflawni datblygu cynaliadwy fel corff cyhoeddus. Mae dyletswydd benodol hefyd ar Weinidogion Cymru i wneud trefniadau priodol i hybu datblygu cynaliadwy wrth arfer eu swyddogaethau, gan gynnwys, er enghraifft, gosod a chymryd camau rhesymol tuag at gyflawni eu hamcanion llesiant yn ogystal â datblygu a gweithredu penderfyniadau strategol a pholisi i fodloni amcanion llesiant.

Drwy'r adolygiad hwn, bydd y Comisiynydd yn archwilio 'sut' y mae Llywodraeth Cymru yn sicrhau bod ei phrosesau, ei phobl a'i diwylliant ac arweinyddiaeth y sector cyhoeddus yn hybu eu hamcanion llesiant, ac yn gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy drwy roi mwy o ystyriaeth i effaith hirdymor y pethau a wnânt – yn hytrach nag adolygu 'beth' y mae'n ceisio'i gyflawni ganddynt.

Mae'r Comisiynydd wedi defnyddio amrywiaeth o dystiolaeth i benderfynu bod angen adolygiad ar hyn o bryd, gan gynnwys [Adroddiad Cenedlaethau'r Dyfodol](#) y Comisiynydd ei hun (2020), adroddiad yr

Archwilydd Cyffredinol, '[Gweithredu Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol](#)' (2019) ac adroddiad y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus (5ed Senedd) '[Cyflawni ar gyfer Cenedlaethau'r Dyfodol: Y Stori Hyd Yma](#)' (2021) a oedd i gyd yn tynnu sylw at rwystrau a meysydd i'w gwella sy'n gysylltiedig â gweithredu'r Ddeddf o fewn Llywodraeth Cymru. Yn benodol, canfu'r adroddiadau y canlynol:

- *'Mae Llywodraeth Cymru a gweision sifil yn parhau i gyflwyno canllawiau, polisi, deddfwriaeth ac adolygiadau newydd sy'n anwybyddu'r Ddeddf ac yn creu haenau newydd o gymhlethdod a llywodraethu. Mae hyn yn dangos diffyg meddwl integredig ac yn awgrymu bod angen mecanweithiau mwy cadarn ar y Cabinet ar gyfer cydgyssylltu a gweld y darlun mawr.'* ([Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol](#), tudalen 111: 2020).
- *'Nid yw gweithredu'r newid diwylliannol sy'n ofynnol gan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) wedi cael digon o adnoddau – o fewn y llywodraeth ac ar gyfer y cyrff cyhoeddus y maent yn eu noddi... Wrth geisio cau'r bwlch gweithredu hwn, Wrth geisio cau'r bwlch gweithredu hwn, dylai Llywodraeth Cymru fod yn cymhwyso'r ffyrdd o weithio yn y ffordd y mae'n dylunio, yn darparu adnoddau, yn cyflawni ac yn gwerthuso gweithrediad polisi a deddfwriaeth.'* ([Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol](#), tudalen 111: 2020)
- *'Yn y camau a adolygwyd gennym, roedd Llywodraeth Cymru yn cymhwyso'r pum ffordd o weithio mewn amrywiol ffyrdd er i ni nodi rhai cyfleoedd cyffredin ar gyfer gwella [...]. Gallai Llywodraeth Cymru wella ei thystiolaeth o effaith hirdymor y camau a meithrin ei dealltwriaeth o atal.'* ([Archwilio Cymru](#), tudalen 15: 2019)
- *'Araf fu Gweinidogion Cymru i weithredu a hyrwyddo'r Ddeddf yn y blynyddoedd yn union ar ôl iddi gael ei phasio. O ganlyniad, ni roddodd gwasanaeth sifil Cymru'r Ddeddf ar waith yn ddigon da yn fewnol ac ni wnaeth hi'n glir i gyrff cyhoeddus ei fod yn disgwyl iddynt wneud hynny hefyd. Mae hyn wedi bod yn rhwystr sylfaenol i weithredu, ac mae ei effaith yn dal yn amlwg ar draws y sector cyhoeddus heddiw.'* ([Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus](#), tudalen 7: 2021)

Hoffai'r Comisiynydd nawr archwilio sut mae Llywodraeth Cymru yn cymhwyso'r Ddeddf ac yn cyflawni ei dyletswyddau o ran dylunio, datblygu a chyflawni penderfyniadau polisi – yn benodol gweithredu amcanion llesiant Llywodraeth Cymru – gyda'r bwriad o nodi arfer da ac argymell unrhyw welliannau y gallai fod eu hangen i wreiddio'r Ddeddf ymhellach yn niwylliant gwaith Llywodraeth Cymru fel y gall ddiogelu gallu cenedlaethau'r dyfodol yn y ffordd orau i ddiwallu eu hanghenion ac ystyried effaith hirdymor y Ddeddf. eu gweithredoedd.

Bydd yr adolygiad yn canolbwyntio ar y camau y mae Llywodraeth Cymru yn eu cymryd ar bolisi prentisiaethau fel y brif astudiaeth achos a bydd yn tynnu ar nifer cyfyngedig o feysydd eraill yn ôl yr angen.

Allbynnau a Chanlyniadau

Yn unol ag adran 20 o'r Ddeddf, bydd y Comisiynydd yn cyhoeddi adroddiad yn cloi'r adolygiad, a all gynnwys argymhellion ffurfiol, a bydd yn anfon copi at Weinidogion Cymru. Bydd y Comisiynydd hefyd yn ceisio cynhyrchu cynhyrchion mwy deniadol i helpu i gefnogi gweithrediad argymhellion potensial ac i gefnogi dysgu a gwelliant ar gyfer Llywodraeth Cymru. Bydd y cynhyrchion hyn yn cael eu cynllunio i gael eu rhannu â chyrrff cyhoeddus eraill yng Nghymru i helpu i gyflawni eu dyletswyddau llesiant. Gan gynnwys Llywodraeth Cymru, efallai y bydd canfyddiadau cynnar neu gyfleoedd ar gyfer gwelliannau hefyd yn cael eu cyhoeddi.

Ein hymagwedd

Mae polisi 'sut' yn cael ei roi ar waith yr un mor bwysig i genhadaeth y Ddeddf â 'beth' y mae'r polisi hwnnw'n ceisio ei gyflawni fel y nodir yng Nghanllawiau Statudol Llywodraeth Cymru (SPSF 1, 2016). Mae [Adroddiad Cenedlaethau'r Dyfodol](#) y Comisiynydd yn amlygu mai'r cyrrff cyhoeddus hynny sy'n llwyddo i ysgogi newid diwylliannol yw'r rhai sydd '*nid yn unig wedi buddsoddi mewn strwythurau corfforaethol, ond sydd wedi uwchsgilio ac egluro cenhadaeth genedlaethol y Ddeddf i'w staff ehangach, gan osod pwrpas ehangach o fewn eu gweithlu.*' (tudalen 104: 2020). Pwysleisiodd yr [Adroddiad](#) hefyd pa mor bwysig i genedlaethau'r dyfodol yw cael llywodraeth sy'n gynaliadwy, gan ystyried effaith hirdymor y pethau y maent yn eu gwneud a gweithredu'n unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy, gan gynnwys drwy '*Gweision sifil sy'n ceisio lleihau biwrocratiaeth a chymhlethdod, cydweithio ag eraill i ddeall a chwalu'n rhagweithiol y rhwystrau i integreiddio*' (tudalen 100: 2020).

Mae'r Ddeddf yn gofyn am un o'r rhaglenni newid diwylliannol mwyaf y mae'r sector cyhoeddus yng Nghymru wedi'i chael erioed. Ni ellir cyflawni hyn oni bai bod gwaith mewnol cyrrff cyhoeddus – eu prosesau gan gynnwys llunio a chyflawni polisiau, a'u gweithluedd a'u diwylliant mewnol – yn gweithredu'n unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy, ac yn hyrwyddo a galluogi datblygu cynaliadwy fel sy'n ofynnol gan y Ddeddf. Mae gan Lywodraeth Cymru rôl arbennig o bwysig i'w chwarae hefyd, fel arweinydd cyrrff cyhoeddus ac wrth iddynt osod polisiau cenedlaethol i bawb yng Nghymru.

Fel y dywedodd [Adroddiad Cenedlaethau'r Dyfodol](#): "*Er mwyn gwreiddio'r Ddeddf yn llawn, mae angen i bobl, polisiau ac arferion weithio mewn cytgor*" (tudalen 52: 2020) a hoffai'r Comisiynydd helpu i

adeiladu ar arfer da presennol a darparu argymhellion ar sut i wreiddio'r Ddeddf ymhellach i wella llesiant cenedlaethau'r presennol a'r dyfodol.

Bydd yr adolygiad yn cael ei strwythuro o amgylch tair thema:

1. Prosesau

- Deall y prosesau mewnol ar bob lefel sydd yn eu lle o fewn Llywodraeth Cymru, gan gynnwys y Cabinet a'r Cyfarwyddiaethau, i sicrhau dyletswyddau ac amcan craidd y Ddeddf o ddatblygu cynaliadwy a gwella llesiant cenedlaethau'r presennol a'r dyfodol yw'r egwyddor drefniadol ganolog a adlewyrchir ym mhob proses sy'n ymwneud â dylunio, gweithredu, darparu a gwerthuso polisi.
- Deall lle mae perchnogaeth dros gymhwyso'r Ddeddf o fewn y prosesau hyn.
- Archwilio fframweithiau perfformiad i ddeall i ba raddau y maent yn hyrwyddo'r Ddeddf drwy eu dylunio a'u cymhwyso.
- Deall sut mae system llunio polisi Llywodraeth Cymru yn sicrhau bod polisïau'n cael eu datblygu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy a'r dyletswyddau llesiant.

2. Pobl a Diwylliant.

- Deall sut mae gwasanaeth sifil Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r Ddeddf ac yn arddangos yr ymddygiadau cynaliadwy hynny sy'n ofynnol gan y Ddeddf, y camau y mae Llywodraeth Cymru wedi'u rhoi ar waith i symud y diwylliant tuag at y pum ffordd o weithio, a mynd ar drywydd datblygu cynaliadwy drwy gydol y prosesau dylunio, gweithredu a gwerthuso polisi.
- Ystyried capasiti o fewn gwasanaeth sifil Llywodraeth Cymru, a goblygiadau hyn o ran eu dealltwriaeth a'u defnydd o'r Ddeddf.

3. Arweinyddiaeth y Sector Cyhoeddus.

- Deall sut mae Llywodraeth Cymru yn arfer ei rôl arweiniol wrth helpu cyrff cyhoeddus eraill i roi'r Ddeddf ar waith ac wrth hyrwyddo datblygu cynaliadwy a'r nodau llesiant.

Gan ganolbwyntio ar themâu cyffredinol prosesau, pobl a diwylliant, ac arweinyddiaeth y sector cyhoeddus, bydd yr adolygiad yn edrych yn benodol ar y graddau y mae:

1. Prosesau llywodraethu mewnol Llywodraeth Cymru, gan gynnwys sut mae ymrwymadau Gweinidogol a gyflawnir gan y gwasanaeth sifil, yn effeithlon ac yn gweithredu'r Ddeddf;

2. Yr egwyddor datblygu cynaliadwy a'i bum ffordd o weithio yn cael eu cymhwyso ar bob lefel o'r sefydliad;
3. Llywodraeth Cymru yn sicrhau ei bod yn cymryd pob cam rhesymol i gyflawni ei hamcanion;
4. Amcanion llesiant, a champau i'w cyflawni, yn cael eu hystyried ar draws portffolios y Gweinidogion a sut mae'r egwyddor datblygu cynaliadwy yn cael ei chymhwyso i'r swyddogaethau corfforaethol (cynllunio corfforaethol, cynllunio ariannol, cynllunio'r gweithlu, caffael, asedau, rheoli risg, rheoli perfformiad);
5. Prosesau datblygu, cyflawni a gwerthuso polisi yn cymhwyso'r egwyddor datblygu cynaliadwy ac yn bodloni'r amcanion llesiant;
6. Lefel dda o ddealltwriaeth, ymwybyddiaeth a chymhwysiad o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a'i dyletswyddau gan Weinidogion Cymru a gwasanaeth sifil Llywodraeth Cymru;
7. Llywodraeth Cymru yn arwain gwasanaethau cyhoeddus wrth roi'r Ddeddf ar waith, gan gynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig i) rannu dysgu, dileu rhwystrau, ac annog arloesi;
8. Llywodraeth Cymru yn cymryd camau i fynd i'r afael â'r canfyddiadau a nodwyd yn adroddiad y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus (5ed Senedd) [Cyflawni ar gyfer Cenedlaethau'r Dyfodol: Y stori hyd yn hyn](#) (2021) (gan gydnabod bod gweithredu'r argymhellion yn yr adroddiad yn parhau i fod o fewn cylch gwaith Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus a Gweinyddiaeth Gyhoeddus y Senedd); ac Adroddiad Cenedlaethau'r Dyfodol 2020 (gan gydnabod bod ymateb swyddogol Llywodraeth Cymru i Adroddiad Cenedlaethau'r Dyfodol 2020 wedi'i gyhoeddi ar 18 Hydref 2021);
9. Datblygu cynaliadwy yw prif egwyddor drefniadol Llywodraeth Cymru, fel y mae'r Datganiad Llesiant sy'n cyd-fynd â'u hamcanion llesiant yn ei chydabod.

Bydd yr adolygiad yn cael ei gynnal gan ddeall y paramedrau y mae Llywodraeth Cymru yn gweithredu oddi mewn iddynt, gan gynnwys pwysau a ddaw yn sgil cynnydd mewn amrywiadau newydd o Covid-19 a allai fod yn her barhaus hyd at 2022. Bydd y Comisiynydd yn cadw hyn mewn cof wrth gynnal yr adolygiad tra'n cydnabod bod defnyddio'r Ddeddf ar adegau o argyfwng yn arbennig o bwysig.

Wrth 'weithredu'r Ddeddf yn ogystal â thrafod' gan ddefnyddio cynnwys, integreiddio a chydweithio yn benodol, bydd y Comisiynydd yn ceisio gweithio mewn modd cydweithredol gyda Llywodraeth Cymru.

Ffocws yr adolygiad

Er mwyn galluogi'r Comisiynydd i ddeall sut mae'r Ddeddf yn cael ei rhoi ar waith o fewn peirianwaith Llywodraeth Cymru, bydd yr adolygiad yn canolbwyntio ar gamau polisi lluosog i gyflawni amcanion llesiant sydd wedi'u cynnwys yn Natganiad Llesiant 2021 Llywodraeth Cymru a'r Rhaglen Lywodraethu. Bydd yr adolygiad yn canolbwyntio'n bennaf ar y 'camau' canlynol ym maes sgiliau sy'n ymwneud â phrentisiaethau a gynhwysir yn y [Rhaglen Lywodraethu](#):

- Creu 125,000 o brentisiaethau pob oed.
- Cynyddu prentisiaethau mewn gofal a recriwtio mwy o siaradwyr Cymraeg.
- Ehangu'r defnydd o brentisiaethau a rennir a phrentisiaethau gradd.

Bydd yr adolygiad hefyd yn tynnu ar nifer gyfyngedig o feysydd polisi eraill, yn ôl yr angen, i dynnu ar arferion presennol a chan gynnwys yr arfer da yr ydym eisoes wedi'i weld i ddeall prosesau ar gyfer integreiddio ar draws y llywodraeth ac i alluogi'r Comisiynydd i wneud argymhellion potensial sy'n berthnasol i Lywodraeth Cymru yn ei gyfanrwydd.

Bydd yr adolygiad yn canolbwyntio'n bennaf ar y tri cam a ddetholwyd ym maes sgiliau sy'n ymwneud â phrentisiaethau am y rhesymau a ganlyn:

- Mae sgiliau yn fater sylfaenol ar gyfer llesiant cenedlaethau'r dyfodol. Mae darparu addysg a'r cyfle i bobl ddatblygu'r sgiliau cywir ar gyfer eu dyfodol yn cael ei dderbyn yn eang fel penderfynydd arwyddocaol o ganlyniadau bywyd gan gynnwys iechyd, sefyllfa economaidd-gymdeithasol a disgwyliad oes, sydd oll yn cael effaith rhwng cenedlaethau ar genedlaethau lawer. Mae tueddiadau presennol ac yn y dyfodol, megis yr argyfyngau hinsawdd a natur, presenoldeb cynyddol technoleg ac awtomeiddio, a newid demograffig yn newid natur bywyd a gwaith. Rhaid i'n system addysg a sgiliau addasu os ydym am wynebu'r heriau hyn a manteisio ar y cyfleoedd y mae tueddiadau byd-eang yn eu cyflwyno.
- Gallai darparu sgiliau i bobl ar gyfer y dyfodol ac ar gyfer bywyd sy'n cael ei fyw'n dda ddod â **manteision lluosog ar draws pedwar dimensiwn llesiant** (economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol). Nid yn unig yn fuddiol i'r economi, ond hefyd i'r amgylchedd, o ran helpu i godi pobl allan o dlodi, ac wrth ymestyn disgwyliad oes, mae sgiliau yn benderfynydd mawr ar gyfer ffactorau ehangach. Fel y dywedodd Adroddiad Cenedlaethau'r Dyfodol y Comisiynydd:

“Mae cael yr addysg gywir a'r cyfleoedd i ddatblygu'r set gywir o sgiliau yn cael ei dderbyn yn eang fel un o benderfynyddion mwyaf arwyddocaol eu canlyniadau bywyd gan gynnwys iechyd, sefyllfa economaidd-gymdeithasol a disgwyliad oes. Rhaid i ddiben system addysg a sgiliau fynd y tu hwnt i baratoi pobl ar gyfer gwaith yn unig, rhaid iddi ein

paratoi ar gyfer bywyd sy'n byw'n dda." (tudalen 618: 2020).`

- Mae sgiliau'n **faes trawsbynciol** sy'n rychwantu ystod o bortffolios polisi ac adrannau'r llywodraeth, gan roi cipolwg i ni ar brosesau polisi eraill ochr yn ochr â phrofi gallu Llywodraeth Cymru i integreiddio eu gwaith a chyfrannu at bedwar dimensiwn llesiant.
- Mae sgiliau yn faes polisi sydd **wedi'i ddatganoli** i raddau helaeth.
- Mae sgiliau yn faes lle mae Llywodraeth Cymru wedi profi newidiadau yn **arweinyddiaeth y gweithlu**, gan alluogi'r Comisiynydd i brofi parhad polisi a phrosesau.
- Sgiliau yw un o chwe **maes polisi ffocws** y Comisiynydd, ac felly mae'n alinio'r adolygiad hwn â'i hamcanion strategol ehangach. Mae sgiliau hefyd yn thema drawsbynciol o waith y Comisiynydd ar adferiad Covid, gan gwmpasu tai, datgarboneiddio, cydraddoldeb, diwylliant, Incwm Sylfaenol Cyffredinol, Gwasanaeth Natur Cenedlaethol, a'r economi werdd.
- Mae Sgiliau yn barhad o sawl darn o waith proffil uchel a manwl a gynhyrchwyd gan y Comisiynydd, gan gynnwys:
 - Adroddiad Cenedlaethau'r Dyfodol 2020 ([Pennod 5](#))
 - [Manifesto ar gyfer y Dyfodol](#)
 - [Rhaglen Lywodraethu Addas i'r Dyfodol](#)
 - [Sgiliau Trwy Argyfwng: Uwchsgilio ac \(Ail\)Hyfforddi ar gyfer Gwellhad Gwyrdd yng Nghymru](#)
 - [Addysg Addas i'r Dyfodol yng Nghymru](#)
- O ystyried y gwaith helaeth sydd wedi'i wneud yn y maes hwn, mae'r Comisiynydd yn fodlon bod ei swyddfa wedi archwilio'n gynhwysfawr ac wedi argymhell 'beth' y dylai Llywodraeth Cymru ei wneud yn y maes hwn, a gall nawr symud i ystyried 'sut' y mae'r Ddeddf wedi'i chymhwyso'n fewnol o fewn Llywodraeth Cymru.

Methodoleg

Yn ogystal ag archwilio peirianwaith y llywodraeth o amgylch y camau prentisiaeth a ddewiswyd, bydd yr adolygiad hefyd yn casglu tystiolaeth ac enghreifftiau o arferion o adrannau trawsbynciol eraill Llywodraeth Cymru a meysydd polisi, yn ôl yr angen, er mwyn cael dealltwriaeth fwy cyfannol o sut y mae Llywodraeth Cymru yn rhoi'r Ddeddf ar waith yn fewnol.

Bydd yr adolygiad yn cynnwys (rhestr ddangosol):

- adolygiad ymchwil a dogfennau, gan gynnwys dogfennau sydd ar gael i'r cyhoedd;
- comisiynu ymchwil benodol;
- cyfweiliadau â swyddogion Llywodraeth Cymru
 - yn ganolog i'r llywodraeth i gasglu tystiolaeth bellach, nodi arfer da ac archwilio cyfleoedd ar gyfer gwelliannau cynnar;
 - swyddogion polisi i ddeall sut mae'r system y mae swyddogion polisi yn gweithio oddi mewn iddi yn sicrhau eu bod yn gweithredu'n unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy yn eu prosesau polisi mewn perthynas â phrentisiaethau a meysydd polisi eraill, yn ôl yr angen;
 - cyfweiliadau â Gweinidogion Cymru perthnasol, yr Ysgrifennydd Parhaol a swyddogion allweddol sy'n berthnasol i'r adolygiad.
- Cyfweiliadau â rhanddeiliaid, gan gynnwys cynrychiolwyr cyrff cyhoeddus perthnasol, sefydliadau sy'n berthnasol i brentisiaethau a sgiliau, undebau llafur, a chynrychiolwyr y trydydd sector a'r rheini mewn meysydd eraill sy'n berthnasol i'r adolygiad;
- Cyfweiliadau ag unigolion â phrofiad personol.
- Gweithdai a digwyddiadau.

Wrth 'weithredu'r Ddeddf yn ogystal â thrafod', ac yn ysbryd effeithlonrwydd a chymesuredd, bydd y broses o gyflawni methodoleg yr adolygiad yn cael ei chwblhau gan gynnwys Llywodraeth Cymru.

Llinellau Amser a Chamau

Unwaith y caiff ei gychwyn ar 31 Ionawr 2022, y bwriad yw y bydd y gwaith adolygu yn cynnwys pedwar Cam:

- **Cam 1:** Casglu tystiolaeth (Chwefror-Awst 2022). Ceisiadau am gyfweiliadau a chynnal cyfweiliadau gyda Llywodraeth Cymru a sefydliadau perthnasol eraill, dadansoddiad pen desg ac adborth byw.
- **Cam 2:** Drafftio'r adroddiad ac unrhyw argymhellion (Awst 2022-Tachwedd 2022).
- **Cam 3:** Cyhoeddi'r adroddiad a'r argymhellion (Tachwedd 2022)
- **Cam 4:** Gwaith ôl-adolygiad (o fis Tachwedd 2022). Monitro ac asesu ymateb Llywodraeth Cymru i'r canfyddiadau ac unrhyw argymhellion posibl sydd wedi'u cynnwys yn yr adroddiad terfynol, yn unol ag adran 22 o'r Ddeddf.

Ymgyfraniad

Bydd yr adolygiad yn cynnwys swyddogion Llywodraeth Cymru yn bennaf. Bydd sefydliadau ac unigolion perthnasol eraill yn cael eu cyfweld fel rhan o'r adolygiad hwn, gan adeiladu lle bo angen ar yr ymarferion cynnwys pwysig a gynhaliwyd gan y Comisiynydd a'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus (5ed Senedd) yn ystod eu hymchwiliad yn 2021 ac wrth baratoi Adroddiad Cenedlaethau'r Dyfodol.

Bydd yr adolygiad yn cael ei arwain gan [Grŵp Llywio](#), a fydd yn cynnwys unigolion sydd â phrofiad o lywodraeth (yng Nghymru a'r DU), academia, a pholisi sgiliau a phrentisiaethau. Byddant yn cynghori'r Comisiynydd ar bob elfen o'r adolygiad ar lefel strategol ac yn rhoi sylwadau ar ddogfennaeth.

Anfonir gwahoddiadau trwy e-bost ymhell cyn y sesiynau cyfweld er mwyn galluogi presenoldeb. Bydd dogfennau'n cael eu cyfnewid yn bennaf drwy e-bost a thrwy borth Objective Connect Llywodraeth Cymru gan gynnwys rhannu gwybodaeth gyfrinachol. Bydd dogfennau drafft yn cael eu rhannu cyn eu cyhoeddi yn electronig.

Bydd y Comisiynydd yn prosesu'r holl ddata personol a gesglir mewn cysylltiad â'r adolygiad yn unol â Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol y DU (UK GDPR) a Deddf Diogelu Data 2018.

Mae'r Cylch Gorchwyl hwn wedi'i baratoi ar y cyd â Llywodraeth Cymru.

Cyfrinachedd

Mae'r Comisiynydd yn bwriadu i'r rhan fwyaf o'r wybodaeth a drafodir yn yr adolygiad hwn gael ei chyhoeddi neu gyfeirio ati yn y canfyddiadau manwl a'r argymhellion posibl sydd yn adroddiad cyhoeddedig yr adolygiad. Fodd bynnag, ni fydd gwybodaeth sy'n wirioneddol sensitif neu gyfrinachol yn cael ei chyhoeddi.

Ar ôl cwblhau'r adolygiad, bydd unrhyw wybodaeth neu ddogfennaeth gytundebol a nodwyd naill ai'n wybodaeth sensitif neu gyfrinachol ar ôl ei derbyn gan y Comisiynydd yn cael ei dychwelyd i'r sefydliad perthnasol neu ei dinistrio mewn modd cyfrinachol os yw'r sefydliad yn cyfarwyddo'r Comisiynydd i wneud hynny.

Ymholiadau

Os oes gennych unrhyw ymholiadau am yr adolygiad, cysylltwch â'n Tîm - Review@futuregenerations.wales

Comisiynydd
Cenedlaethau'r
Dyfodol
Cymru

Future
Generations
Commissioner
for Wales